

Cizokrajní ptáci

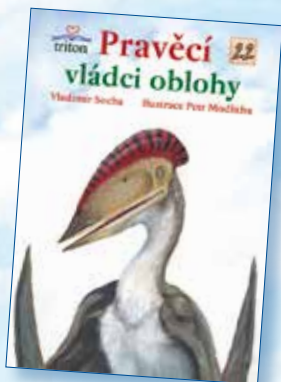
Jan-Michal Mleziva

ilustrace

Inka Delevová

triton

37

© Jan-Michal Mleziva, 2018
© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2018
Illustrations © Inka Delevová, 2018

Pro radost dětem vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,
Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
v Praze roku 2017 jako svou 2099. publikaci.
Vydání 1.

Jazyková redakce a korektury Marie Semíková.
Ilustrace Inka Delevová.

Sazba Vladimír Vyskočil – KORŠACH
Tisk Omikron Invest, s.r.o.

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7553-172-8

Zoborožec žlutozubý

Zoborožec žlutozubý žije v lesích a křovinatých oblastech Afriky. Velký je asi jako vrána. Oproti ní však má delší krk a výrazný žlutooranžový zobák, který připomíná zahnutý roh. Také ocas má delší. Potravu si hledá nejčastěji na zemi. Především se jedná o hmyz, ale zoborožec požívá také drobné ještěrky, hady anebo bobule a semínka. Svou chůzí se od vrány zcela odlišuje; nekráčí, nýbrž jakoby zbrkle pobíhá. Taktéž způsob hnízdění je odlišný. Hnízda si totiž buduje v dutinách, které samička navíc zazdí hliněnou hmotou. Ponechá jen štěrbinu, skrze niž jí sameček dodává potravu, a dále škvíru pro výkaly. Zoborožec se také nazývá toko, dá se snadno ochočit a je velmi hravý.

Kasuár přilbový

Kasuár přilbový obývá husté lesy severní Austrálie a přilehlých ostrovů. Je to v podstatě takový neparáděný pštros, tedy nelétavec, zato rychlý běžec. A mimoto dobrý plavec. Výškově i váhově jej můžeme přirovnat k nevysokému štíhlému člověku. Hlava i velká část krku jsou bez peří a leskle zbarvené. Přilbový výrůstek na hlavě slouží kasuárovi k prorážení houštin. Stejnou úlohu plní i tvrdé ostny na křídlech. Samice po snesení zelených vajec na nich ani nesedí, ani se pak nestará o vylíhlá mláďata. Tyto starosti přenechává samci. Kasuár je velmi plachý pták. Cítí-li se přímo ohrožen, skáče do výšky a brání se nohama, na kterých má tři prsty s dlouhými ostrými drápy.

Tučňák skalní

Tučňák skalní žije na jihu Jižní Ameriky a jedná se o tučňáka poměrně malého – půlmetrového. Stejně jako jiní tučňáci je zbarven na břicho do bíla a na hřbetní straně a na hlavě pak do černa. Je to vlastně ochranné zbarvení při potápění v hloubce. Při pohledu shora totiž tučňák splývá s temnotou hlubiny, při pohledu zespod se pak ztrácí v jasném světle pronikajícím od hladiny.

Zvláštností tučňáka skalního jsou žluté chocholky a také hnízdění ve skalách mořských břehů. Protože není schopen létat, musí přinášet mláďatům potravu z moře několikrát denně výšlapem po skále. V tom mu pomáhají drápy a hákovitý zobák. Živí se drobnými mořskými živočichy.

Hadilov písar

Hadilov písar je africký dravec. Jak prozrazuje jeho jméno, loví hady. Ale také se živí ještěrkami a jinými drobnými živočichy. A proč se mu říká navíc ještě písar? Protože připomíná dávné písare s perem za uchem, nemá-li tedy zrovna chocholku naježenou. Coby dravec je hadilov písar velkou zvláštností. Létá totiž jen vzácně a kořist loví za chůze. Díky svým dlouhým nohám si může vykračovat vysoko v trávě a z výšky více než jeden metr shlížet k zemi a hledat potravu. Kořist většinou udupe. Svými pařáty, které jsou uzpůsobeny k chůzi, nemůže kořist uchopit jako jiní dravci. Chce-li něco přemístit, třeba klacek ke stavbě hnízda, musí použít zobák. Hadilov žije po celý život v páru.

Kalypta nejmenší

Kalypta nejmenší měří pouhých pět centimetrů, a je tak nejmenším ptákem na světě. Radí se ke kolibříkům a žije na ostrově Kuba ve Střední Americe. Sameček se od samičky liší především červeným opeřením vpředu na krku. Tak jako jiní kolibříci umí se kalypta nejmenší za letu zastavit a letět pozpátku. Toho je schopna díky neuvěřitelně rychlému kmitání křídlů, která se v takové rychlosti jakoby ztrácejí v jakési mlze. Kalypta se živí nektarem květů, ke kterým přilétne, a ze svého dlouhého tenkého zobáčku vysune ještě delší průhledný jazýček. Do něj potom nektar nabere tak, že jazyk sbalí do roličky, která pak vypadá jako brčko na pití. A jak velká vajíčka kalypta snáší? Asi jako zrnko kávy.

Aratinga sluneční

Aratinga sluneční je papoušek žijící v Jižní Americe. Je možné jej spatřit v obrovských hejnech. Strom obsazený aratingami slunečními vypadá, jako by právě kvetl žlutými květy. V době hnízdění se však pár zdržuje stranou od ostatních. Hnízdo si buduje převážně v dutinách palem. Mláďata se líhnou slepá a holá. Z hnízda vylétají po padesáti dnech. V tu dobu však ještě mají mláděcí, do zelena laděné zbarvení. Jako dospělý jedinec vypadají až za devět měsíců, plně dospělými se stávají teprve ve dvou letech. Aratinga sluneční patří mezi nejhlasitější papoušky. Svůj pronikavý vrískot vydává jak na stromě, tak za letu. Živí se ovocem, semeny a rostlinnými výhonky.

